

SÄKENIÄ

Sosialistinen Kuukausijulkaisu

Ilmestyy kuukausittain, Fitchburgissa, Mass., Raivaajan kustannuksella

Toimittaja: **SANTERI NUORTEVA**

Avustajia: N. R. af Ursin, A. B. Mäkelä, Yrjö Sirola y. m.

Published every Month, by Raivaaja Pub. Co., Fitchburg, Mass.

Calumetin joukkomurha

Taistelu opettaa

Kun maailmalle saapui viesti jouluyön kamalasta joukkomurhasta Calumetissa, Mich. ja kunsamalla kerrottiin, että paikkakunnan porvaristo, joka lakon aikana mitä häikäilemättömmillä keinoilla vainosi lakkolaisia kuin vilpitoja, nyt aikoi lyödä rahaa aiheuttamastaan murhenäytelmästä tarjoamalla kärsineille perheille "avustustaan", niin kaikissa tietoisissa työläisissä syntyi samallinen inhon tunne ja vilpityn toivo, että Kuparisaaren kärsimystoverimme inholla työntäisivät tarjotut juudaspenningit takaisin tarjoajain kasvoille. Turha olikin pelko, että niin ei tapahtuisi. Kuparisaaren lakko on opettanut luokkasolidarisuutta, luokkatietoisuutta ja luokkaylpeyttä, joka ehkä parhaiten näyttäytyi siinä miehikkäässään ja ihailtavassa päättäväisyydessään, siinä luokkaylpeässä halveksimissään, jolla hännystelijät työnnettiin syrjään kaatuneitten uhrien pariin ääreltä. "Työläiset itse hautaavat kuolleen", julistettiin union taholta. "Me itse nuolemme haavojamme", lausuttiin Työmiehessä.

Amerikan kapitalistinen lehdistö, joka on koettanut nukkuttaa itsensä siihen hurskaaseen uskoon, että Amerikan työväestö ei tunnusta luokkataistelua, tämä lehdistö, joka on yhdessä joittenkin auttamattomasti vanhoillisten "työväen johtajain" kanssa koettanut saarnata "työn ja pääoman sopusoinnun" oppia, on viime vuosien joukkonousujen aikana saanut nähdä monta sille outoa ilmiötä Amerikkain työväen vallanneesta luokkahengestä ja luokkaylpeydestä. Kuparisaaren lakkolaisten kylmäverinen tietoisuus ja luokkaylpeys Calumetin murhenäytelmässä antoi lisänäytteitä sellaisesta ja melkein pä koomillista on nähdä, millä hämmästyksellä ja — vastoin tahtonsa — kunnioituksellakin tämä lehdistö on puhunut noitten rahojen hylkäämisestä.

"Ennenkuulumaton", kirjoittaa eräs New Yorkin kapitalistilehti, "on se asema, johon on joutunut Calumetissa muodostunut kansalaisten avustuskomitea. Sillä on rahaa 25,000 dollaria, mutta se ei tiedä, millä tavalla se pääsisi siitä. Lakkolaiset tarvitsevat avustusta,

144

Moyer rautatievaunussa karhokiusmatkallaan.

mutta komitean jäsenet ajetaan ulos kodeista, johon he tulevat sitä tarjoamaan. Ei ole vielä koskaan yksikään avustuskomitea ollut niin kriittillisessä asemassa. Se aikoo kutsua kokoon uuden avustajain kokouksen, jossa koetetaan keksiä keinoja, millä pääsisi erilleen rahasta".

Niin, tosiaankin. Onhan se kummallista, että nuo "sivistymättömät ja harhaanjohdetut" "foreigners" eivät vielä ole siinä määrin

likkana polttaa kapitalistien kasvoja ja se on saattanut Kuparisaa- ren isommat ja pienemmät porvarit hillittömään raivoon.

Mutta ei voi olla huomaamatta sitäkään, että lakkolaisten miehe- käs menettely tässä suhteessa on herättänyt myös vaistomaista kunnioitusta, pelon sekaista kunnioitusta porvarien keskuudessa. Kapitalistit tuntevat sisuksissaan, että tässä on nähtävänä jokin uusi mahtava voima, jota vastaan eivät

Lakkolaisten mielenosoitus onnettomuustalon edessä. Nuoli osoittaa sitä huonetta, jossa joulujuhlaa vietettiin.

"amerikalaistuneet", että he rahan vuoksi alistuisivat myymään ihmisarvonsa ja antamaan katkerimmille vihollisilleen tilaisuuden keinotella heidän kuolleitten lapsiensa kuolemalla. Amerikalainen kapitalisti, joka on tottunut siihen, että rahalla voi ostaa kongressimiehiä, senaattoreita ja muita virkamiehiä, että rahaa tarjoamalla voi "sovittaa" kauheimmatkin vääryydet, seisoo hämmästyneenä Calumetin ennenkuulumattoman tapahtuman edessä. Lakkolaisten ylpeä vastaus heille tehtyihin farisealaisiin tarjouksiin kirvelevänä korvatil-

kelpaa ennen koetellut keinot. Luokkahenki, luokkamoraali, luokkaylpeys on se voima, jonka he näkevät nousevan tuon menettelyn takaa ja he vaistomaisesti tuntevat, kuinka sen voimakas käsi työntää ojaan kaikki kapitalistiset virankärkkyjät, keinottelijat ja poliitikoitsijat, jotka ovat tottuneet niin helposti vetämään työväen luokkaa nenästä. He aavistavat, että pian on tuleva se aika, jolloin Amerikan työväki kokonaisuudessaan varmallalla ja päättävällä kädenliikkeellä työntää kapitalistit ja sen hännystelijät lavalta, kun ne

tulevat työläisten eteen kehuamaan rakkauttansa työväenluokkaa kohtaan. Luokkataistelu selvenee.

“Lakkolaiset ovat tässä taistelussa niin yksinään”, kirjoittaa eräs toinen kirjeenvaihtaja Kuparisaareltä. “Kaikissa lakoissa tavallisesti näkee jonkun määrän sellaista väkeä, joka, vaikkakaan ei avoimesti astu lakkolaisten puolelle, niin kuitenkin sympatiseeraa hei-

hän joutuu raivon valtaan. Lakkolaiset ovat niin yksinään... mutta”, lisää tämä kirjeenvaihtaja, “juuri tuossa heidän yksinäisyydessään on joku niin outo, pelottava ja salaperäinen voima”.

Niin onkin. Se voima on luokkatietoisuus ja Kuparisaarella ovat luokkarajat selvillä. Ennen lakon alkamista pidettiin Kuparisaarta vanhoillisuuden pesäpaikkana. Siel-

Lasten ruumisarkut kannetaan hautausmaalle.

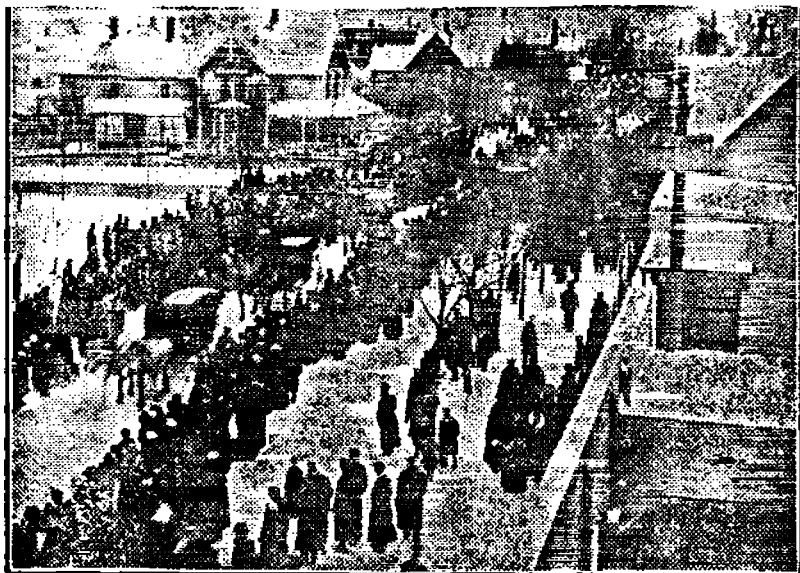
dän kanssaan, ja pitää lakkolaisten voittoa suotavana. Mutta Kuparisaarella on asian laita aivan toisin. Siellä ei tapaa ketään “keskittietä kulkevaa”, siellä jokainen joko kantaa korporationien asiata ajavien seurojen merkkiä tahi sitten hän ehdottomasti seisoo lakkolaisten riveissä. Kun menee puhuttelemaan tavallista “average” kansalaista, joka ei kuulu lakkolaisten joukkoon, ja mainitsee Lännen Kaivosmiesliiton nimen, niin kuulijan naama vääntyy kiukusta ja

lähän oli suomalaistenkin pimeimmät paikat, Suomi Synodat ja muut. Sosialisteja oli vähän. Suuri osa lakkolaisia eli siinä hurskaassa luulossa, että he palvelivat “ihmisellistä” komppaniaa ja heidän pimppinsä ja pappinsa vakuuttivat heille samaa. Siellä valittiin “hyviä miehiä” virkailijoiksi, jotka vaalien aikoina lupasivat seitsemän hyvää ja kymmenen vielä parempaa työläisille. Siellä pikkuporvaristo oli kokonaan riippuvainen kaivosmiesten kannatuksesta

ja silakkakauppias väänti selkensä neljänkymmenenviiden asteen vinkeliin ottaessaan kaivosmieheltä vastaan maksun kuukauden "billistä" ja tarjoten hänelle ystävyytensä osoituksena puoli senttiä maksavan sikaarikatkun "oikeana havannasikaarina".

Kun lakko puhkesi, ei pikkuporvaristo aluksi uskaltanut asettua lakkolaisia vastaan, sillä olihan otaksuttavaa, että lakko muitta

käisivät lakkolaisten kimppuun. Silakkakauppiat koettivat vielä vähän aikaa teeskennellä ystävyyttä, ainakin niin kauan, kun heillä oli tilaisuus kiskoa runsas hinta tavaroiosta, jotka lakkolaiset heiltä ostivat union antamalla mak-suosituksilla. Mutta kun unio huomasi, että sen täytyi noudattaa suurempaa säästäväisyyttä tässä suhteessa, että ei kannattanut elättää tuota pikkuporvariluokkaa työ-

Hautajaissaatto Calumetissa

mutkitta pian voitettaisiin ja silloin olisi niin herrttaisen hyvä olla, kun voisi miehille vakuuttaa, että "olimmehan mekin teidän puolellanne". Mutta kun taistelu kärjistyti ja pitkittyi, tuli hätä eteen. Päpät olivat tottuneet saamaan palkkansa kaivosmiesten niukoista viikkotuloista suoraan komppanian konttorista — nyt jäivät ilman palkkaa. Käänsivät jumalansa työläisiä vastaan. "Hyvät virkamiehet" havaitsivat täytyvänsä palvella järjestelmää, jolle olivat vannoneet uskollisuuden — ja hyök-

läisten taistelua varten kerätyillä rahoilla ja se tämän vuoksi perusti itselleen oman kaupan poistaen täten silakkakauppiaitten voitonmahdollisuudet, niin lähti koko tuo joukko ulvovana susilaumana pysyhurttien joukkoon ja lisäsi tuntuvasti häikäilemättömyyttä niihin taistelutapoihin, joilla lakkolaisia koetetaan nujertaa.

Lakkolaiset jäivät yksin,... mutta siinä yksinäisyydessä onkin heidän valtavin voimansa. Siellä nyt niin havainnollisesti osoittautuu, että kaivosmiesten työ on

kaikkien muitten elämän perusteenä. Kun kaivosmiehet ristivät käntensä, tulee nälkäkuolema kaikille muille tuolla paikkakunnalla. Ja pikkuporvaristo raivostuneena on vielä hullumpi ja sokcampi kapine kuin konsanaan kapitalismi. Kapi-

Joukkomurhasta pelastuneita lapsia.

talismi tietoisena voimastaan ja voimakainoistaan menettelee suhteellisesti harkitulla tavalla, mutta pikkuporvaristoa valtaa voimatto-

Kuparisaarelta karkoitettu L. K. Liiton virkailija J. Tanner

muuden tunteen synnyttämä sokea raivo, joka ei pumitse eikä laske, vaan antaa viheliäisten tunteitten puhua, ja kaivaa oman hautansa. Jossakin lehdessä on sanottu, että uskomatonta on, että kapitalistit harkiten suunnittelisivat sellaisia kauheita konnantöitä, jonka uhriina jouluaattona kaatui viattomia lapsia. Sellaista ei juuri suunnitellakaan, mutta pikkumaisuudessaan raivoavalle pikkuporvaristojoukkuelle on varsin ominaista keksiä joku matala, kavala koukku, jolla voitaisiin potkia vastustajaa kylkeen ja sitten hiljaisuudessa pötkiä tiehensä nauttiakseen hävityksestä. Muistettakoon vanhaa tarua haa-voitetusta leijonasta, jota aasi riemuissaan tuli potkaisemaan, kun kuuli sen voivan vahingoittaa tapahtua. Olihan niin luonnollista, että joku sellainen pikkusielu kiukustuneena siitä, että lakkolaiset vielä jaksoivat laittaa lapsilleen iloisen joulujuhlankin, jollakin tavalla ajatteli voivansa häiritä sitä — ja häiritsikin.

Olihan hänellä takeita siitä, että lakkolaisia sai kuka lurjus tahansa

potkia, sillä hehän ovat asetetut kaiken lain ulkopuolelle.

Mutta leijona ei olekaan sairas, — onpa vaan vielä kahlehdittu... mutta kahleetkin katkeavat päivä päivältä. Kuparisaaren porvaristo odottaa vielä toinen nöyryytys kuin se, että sen likaiset rahat työnnettiin takasin sen likaisille naamoille. Sitä odottaa se nöyryytys, että lakkolaisten palattua voitokkaina takaisintyöhön, kamasak-

sat, papit ja pimpit saavat entistä suuremmassa määrässä kehittää teeskentelemis- ja valehtelemistaitoansa yrittäessään entisille lakkolaisille todistaa, että he ovat sittenkin aina olleet lakkolaisten puolella. Ja vielä suurempi nöyryytys on heille tulossa, kun he tulevat huomaamaan, että heidän paraskaan valehtelemis- ja teeskentelytaitonsa ei enää auta. Taistelu on aukaissut työläisten silmät.

Tao, Tao, Orja!

Tao, tao, orja,
talo nousee sorja,
syntyy linna sortajalle,
talo kultakuninkaalle.

Kuuluu kalke kiven...
Hymyä jos hiven
sulle riittäis elämältä,
tuntuu työsikin keveämmältä.

Lyijysiivin sentään
aikoo aatos lentää,
ajan menoon kirkastuvat
katkeruuden tummat kuvat:

— Raadan, raadan orja,
toinen heelmät korjaa;
ostan elon kärsimyksin,
sentään on se tuskaa yksin.

— Vaimo valkee kuoli,
tuli tumma huoli.
Poika heittyi herjanteille,
tyttö, niin, hän — kelpas heille...

— Itse raadan, orja:
heelmän toinen korjaa...
Koska vaipuu vasarani,
uus on orja tilallani...

Tao, tao, orja,
nousee talo sorja;
nousee taito takoessa,
oppi orjan raataessa.

Tuhat henkiorjaa
aatteen linnaa korjaa
takoo jäykin järkiasein,
takoessa rauta-asein.

Onni tuhansille
saapuu kärsiville.
Väistyy verkkaan öinen haamu
aukee juhllallisna aamu...

Lauri Letonmäki.

